

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Tartózkodjunk a Valót- lanságok terjesztésétől.

A lefolyt hét örvendetes hadi esemé-
nyei minden bizonnal örömmel töltik
meg minden hazafinak, minden polgár-
nak a lelkét. Az oroszokkal szemben elért
sikerek a lelkesedés örömmárában
fűrösztötték meg a békét áhítózó mil-
liók meg milliók szívét. Az osztrák-
magyar és német fegyverek újabb di-
adalmairól szóló hivatalos jelentéseket
a közönség a legnagyobb lelkesedés-
sel olvasta s sok helyen a lelkesedés
ünnepéllé is vált, amint ezt a képvil-
selőházban is láttuk. Természetes és
helyén való dolgok ezek, de történt
valami, ami semmiképp sem helyese-
lhető. Ugyanis, hogy-hogy nem, az első
hivatalos jelentések után olyan hírek
keltek szárnyra, amelyek bár jók vol-
tak, de valótlanáguknál és tartalmuk
horderejénél fogva, lázas izgalomba
hozták a közönséget.

Szélteben, hosszában beszéltek az
emberek óriási győzelmekről, az oro-
szok teljes leveretéséről. A hivatalos
jelentések adatait megtiszszerezve vette
szárnyra a hír úgy, hogy majdnem
kétszerezte az is, hogy egyáltalá-
ban a hivatalos jelentéseknek lehet-e
hitelt adni, vagy nem.

Megyénkben, városunkban is erősen
el volt terjedve a különben örvende-
tes, de valótlan hír, amely 160 ezer,
majdan 180 ezer fogolyról, 400 ágyu-
ról, 47 repülőgépről stb., stb.-ről szá-
mol be.

A valótlan hírek, még ha nagyon
örvendetesek is, — hiába való izgal-
mat, nyugtalanságot keltenek. Éppen
ezért az ilyen hírek terjesztőt elítéljük.
Elégedjünk meg a hivatalos jelenté-
sekből meritett valóságokkal s ne akar-
junk többet és jobban tudni, mint a
mennyt a higgadt és pontos hivatalos
jelentés mond.

A kormány és a hadvezetőség gon-
doskodik arról, hogy a harctéri esemé-
nyek a lehető leggyorsabban jussanak
a közönség tudomására, de arról is
gondoskodik, hogy abban csakis
való dolgok foglaltassanak.

Azok, akik gyönyörűséget találnak a

közönség félrevezetésében s abban, hogy
kéjjel gyártják a hamis és valótlan
híreket, rossz szolgálatot tesznek vele
nemcsak a köznek, hanem önmaguk-
nak is. A valótlan híresztelés adatai-
nak megerősítését a közönség napokig
türelmetlenül várta s bizony a csalo-
dás szomorúságával kellett végül be-
látania, hogy a jól értesült forrá-
sok hamisak s hogy ő maga pedig
nevetségessé vált.

Intsünk le tehát mindenkit, aki a
hivatalos jelentések adatait nem res-
pektálva, akár kellemesen, akár kelle-
metlenül érintő, valótlanágokat terjeszt.
Szükség esetén pedig ne átaljuk a ható-
ság figyelmét felhívni azokra a titkos
„Höferekre“, akik zsebökben kész sta-
tisztikával adják tovább „hiteles“ érte-
süléseiket.

Ne türjük és ne engedjük, hogy a
közönség nyugalma, hite, bizalma, egy-
nehány könnyelműen fecsegő, gyakran
rosszindulatú ember vétkes rossz tulaj-
donsága miatt meginogjon. Az izga-
lom, a csalódás, amely feltétlenül min-
denkinek kellemetlen, ne minket, ha-
nem inkább érje azokat a „magán
Höfereket“, akik valótlan és hamis
híreikkel büntetlenül akarnak traktálni
minket.

Legyünk óvatosak s főleg erélyesek ve-
lünk szemben, akkor nemcsak egy csomó
kellemetlen izgalomtól menekülünk meg,
hanem attól is, hogy ellenségeink ki-
nevethessenek. *Ifj. Sz. K.*

Felhívás

Szászvárosi szab. kir. rend. tan. város közönségéhez.

A háború további költségeinek fedezésére
nálunk is mint Németországban, második
hadikölcsön kibocsátására lesz szükség.

Tudjuk, érezzük mindnyájan mekkora nagy-
fontosságú országos érdekes fűződik e má-
sodik kölcsönjegyzés jó eredményhez, mely
által egyedül biztosíthatjuk a háború tovább-
viselésének lehetőségét. A terhelés, melyet e
háború mindnyájunktól megkíván nagy és
nehéz, — de nem lehet túl nagy semmi ál-
dozat, nem lehet túl nehéz semmi teher, mi-
dőn szép Hazánk nagyságáról és létéről
van szó!

A legnagyobb áldozat nem azokban a mil-
liardokban áll, melyeket bőséges kamat mel-
let kölcsön gyanánt biztosítunk az országnak,
a legnagyobb áldozat abban a vérben fekszik,
melyet a mi ifjuságunk, a mi férfierőnk vi-

rága egy szent kötelesség teljesítés nemes
tudatában habozás nélkül elönt odakint a
csatatéren, az ellenség golyózáporában mi
érettünk!

Ez áldozatgészesség előtt mélyen meghajolva,
mi itthonmaradottak csak azt a fogadalmat
tehetjük, hogy tőlünk telhetőleg mindent meg-
teszünk, mindent elviselünk és elkövetünk
azért, hogy a hőseink sorsát odakint meg-
könnyítsünk és halálmegvető áldozat kész-
ségük gyümölcsét biztosítsuk azáltal, hogy a
háború viselés költségeit magunkra vállalva
azokat előteremteni segítjük.

Ezen érzésektől áthatva, azon kérelemmel
fordulok a városi közönségünk minden egyes
tagjához, miszerint egyenként és összesen,
kiki a maga körében a hadikölcsön-jegyzés
érdekében propogandát csinálva, városunk
egész polgárságának bevonása és felvilágosi-
tása érdekében működjen közre.

Általában véve a közönség és különösen a
közép kezeiben igen sok felesleges
pénz van.

Meg kell értesülni a közönséggel, hogy e
háború nemcsak vérrel és vassal, hanem ke-
nyérrel és pénzzel is lesz viselve, hogy e
háborúban nemcsak általános hadkötelezett-
ség, hanem általános takarékoskossági és álta-
lános fizetési kötelesség is létezik, melyből a
legkisebb polgártársunk sem szabad kivonja
magát! A szükséges élelmiszerek pazarlója
és az eldugott pénzes zacskóin ülő kincsek
rabja, e nehéz időkben épügy elítélendő, mint
a katonaszökevény, aki hadkötelezettségétől
kivonja magát.

Nem segélyért, nem jótékony adományért
fordul az hozzánk állam; mert amellet, hogy
hazafias cselekedetet teszünk, elsősorban a
saját jófelfogott vagyoni érdekünket óvjuk és
védjük, ha a megtakarított pénzünket arány-
lag igen magas kamatokkal biztosító állam-
papirokbba helyezzük el.

Hiszem és remélem, hogy a második hadi-
kölcsönkötvény jegyzésének szózata a váro-
sunk közönsége körében nem fog süket fü-
lekre találni, mert érzem és tudom, hogy nem-
zetiségi különbség nélkül Ő felsége összes
hűséges alattvalóival együtt mindnyájan át
vagyunk hatva azon egyetlen gondolattól, mely-
szerint minden erőnket összpontosítva, min-
den áldozatot meghozva, végig ki kell és ki
fogunk tartani a dicsőségsteljes fegyvereink
teljes és végleges győzedelméig!

Mindezek után arra kérem a város közön-
ségét, — miszerint a maga részéről — a
kölcsönjegyzés sikere érdekében lelkesen közre-
működjen, az alábbi határozati javaslatot el-
fogadni sziveskedjen:

Egyidejűleg van szerencsém tudomásvétel
és alkalmazkodás végett a városi képviselő-
testületünk 1915. évi április hó 27-én meg-
tartott rendes közgyűlésében egyhangulag
hozott elhatározását közzétennem.

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

Határozat.

A város képviselőtestülete elvárja a város egész közönségétől, hogy az új hadikölcsön jegyzésből mindenki önrészes hazafisággal és önfeláldozással vegye ki a vagyoni viszonyainak megfelelő részét. Elvárja a képviselőtestület minden egyes tagjától és felkéri az összes pártok, egyházak, iskolák és egyletek vezetőségét, hogy a kölcsönjegyzés körüli propagandában mindenki lelkesen közre fog működni.

Szászváros, 1915. évi május hó 6-án.

Andrae József,
polgármester.

Füsttelen nap Szászvároson.

A füsttelen nap eredménye városunkban nagy dicsérete a szerencsétlenné vált hőskért buzgalkodó hölgyeinknek. Ők találták meg azt az utat, mely a szivekhez vezet, ők nyitották meg a közönség erszényét, honnan 1700 K-án felül gyűlt össze pár óra alatt. Kis városunk 7000-nyi lakossága mellett azt jelenti az a pénz, hogyha minden csecsemőt és beszámítunk s egyenlően adakozunk 24 fillért adunk egyen-egyen.

Szeretnők összehasonlítani ezt az eredményt a más városokéval s bár lelkesen küzdöttünk a versenyben, most a végén az igazi és főgyőzelem érdekében szeretnők, ha nem miénk volna a palma.

Legujabb táviratok.

Budapest, május 7. Hivatalos. A szövetséges osztrák és német haderők, folytonos üldözési harcok között, előcsapatainkkal átlépték a pilsno-jaslói wisloki szakaszt. Jaslótól délre Dukla-Rimanowi terepen erős csapataink zárják el a kárpáti utakat, amelyeken az oroszok rendetlen oszlopokban vonultak vissza, észak és északkelet felé. Ezen ellenséges oszlopokat nyomon követi a Beszkydeken át előrenyomuló hadseregünk, amelynek kötelékében német erők is harcolnak. A hadifoglyok száma és hadizsákmány mennyisége folyton emelkedőben van, különösen 10-ik hadtestünk tegnap egymaga 5 nehéz és 16 könnyű ágyut zsákmányolt a kárpáti arcvonal keleti szakaszán levő csapataink, a közben az oroszoknak kétségbeesett támadásait az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett visszaverték. Így tegnap Ostry magaslat ellen újabb előretörést, a leghatásosabb tüzéségi tüzzel, visszavertük. 1300 embert elfogtunk és több ellenséges osztagot, oldal-tüzzel megsemmisítettünk. Délkeletgaliciai arcvonalon is meghiusult ellenség minden kísérlete, hogy egyes támaszpontokat elfoglaljon. Déli hadszíntéren nincsenek események. Ágyuharcban mozsaraink Belgrád mellett, teli találatokkal francia tengerészeti ágyukat megsemmisítették.

NAPI HIREK.**Csak még egyszer!**

Csak még egyszer látnám a tengeröblöt
A kék mennyország habzó tükörét
A sziklába vájt apró házacszkákat
Hol részeg kéjjel csókoltam kezét!
Az út mentén, arasznyi kertecskében
Egykedvűen rágicsáló kecskét
Homokban fúrdó, szennyes, olasz rajkót
S az orvul jövő sósan langyos estét.

Csak még egyszer! S ha nem lát sanda szem
Letépnék egy darab örökzöldet
S vad mámmal taposnám a fűvet
Aztán térden csuszva, csókolnám a földet!

Kihallgatnám a hullámok meséjét,
Élveznék bársonyos asszonyi szót
S jóllakott férjek vig tereferéit,
Csak még egyszer látnám a Kaszinót!

Csak még egyszer látnám én Budapestet
Oda állnék a szakasz határra
Nem bánám, ha lábam letapossák
Csókot dobnék minden egyes házra!
Folyton otthon ülnek, ablakom kitárnám
S ha egy szürke veréb a párkányra libben
Hogy el ne ijesszem, elbujnék nesztelen:
Csak még egyszer járhatnék civilben!

Keller Kovács Aladár.

— **Uj magyar-nemes.** Ő felsége a király Hefner János ezredesnek, a 63. gyalog ezred parancsnokának és utódainak a magyar nemességét „Kevevári” előnévvel adományozta. A német császár pedig a II. oszt. vaskeresztel tüntette ki. A kitüntetett s városunk civil társadalmában is közkedvelt ezredes, aki a 64. gy. ezredben Szászvároson mint alezredes szolgált, Andrae József polgármesterünknek a sogora. Gratulálunk!

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Kitüntetés.** Beke Andor szászvárosi joghallgató, aki mint, önkéntes vonult be a tiroli vadász ezredhez, a harctéren az ellenséggel szemben 2 ízben tanusított bátor és vitéz magatartásáért az I. osztályu katonai nagy vitézségi ezüst érmet kapta. A derék ifju ma már mint zászlós szerez babérokat a magyar hősiességnek.

— **Bevonulás május 15-én.** Ezen a napon tartoznak majd bevonulni a következő népfelkelők: 1. Akik, 1891. és 1895-ben születtek és februáriusban és márciusban sorozták be őket. 2. A népfelkelésre kötelezett volt póttartalékosok, akik katonai kiképzésben nem részesültek.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A hunyadi ref. egyházmegye m. hó 28-án Piskin tartott rendkívüli közgyűlésén a tagok nagy számmal jelentek meg, hogy Kovács Lajos ujonnan megválasztott és megerősített esperes beiktatását szebbé tegyék. Mara László főgondnok elnökölt. Juhász Izidor h. esperes üdvözölte az új esperest és átadta neki az esperességgel járó társelnöklést. Kovács Lajos magas szárnyalásu programbeszéddel foglalta el új méltóságát, mely a jelenlévőkre mély hatást gyakorolt. A gyűlés Kovács Sándor vajdahunyadi lelkészt, egyházkerületi képviselővé választotta meg egyhangulag, egyházmegyei pénztárossá és tanácsossá pedig Puskás Károly algyógyi lelkészt. A közgyűlést a Mohilla-féle vendéglőben népes bankett követte, melyen az első felköszöntőt Pogány Károly gond. mondotta az esperesre. Délután a kiküldött bizottság átvette Juhász Izidor h. esperestől és átadta Kovács Lajos esperesnek az esperesi hivatalt. M. hó 29-én az új esperes Hátszegen tartózkodott, hol elsőnek Jánó Albert ny. esperest, a hunyadi egyházmegye örökös tiszteletbeli esperesét látogatta meg.

— **Kitüntetések.** A király a Ferencz József-rend tiszti keresztjét a katonai érdemkereszt szalagjával adományozta az ellenséggel szemben kitünő és önfeláldozó szolgálata elismeréséül: dr. Eckert Jenő törzsorvosnak. — Dr. Berde Károlyt, Berde Sándor brádi ref. lelkész testvéröccsét, mint a tiroli császár vadászok 2-dik ezredének orvosát, az ellenség előtt Krakó mellett a múltév november 17-én tanusított vitéz magatartásáért az első osztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Hir a przemysli foglyokról.** Comsa Emanuel a „Crisana” igazgatója, aki szintén Przemysl feladása folytán esett orosz fogóságba, Kiewből azt írja, hogy Szibériába viszik őket és még hálókocsikat is bocsájtottak rendelkezésükre. Jól érzik magukat.

— **Halálozások.** Löwenstein Mór dévai polgár f. hó 28-án hosszas szenvedés után elhalálozott. Az elhunytban dr. Löwenstein Lajos dévai gyakorlóorvos édesatyját gyászolja.

— **Kitüntetések.** A király Hegyessy László honvédfőhadnagynak az ellenség előtt tanusított bátor és vitéz magatartásáért a III. osztályu érdemkeresztet hadiékítménnyel adományozta. A bátor főhadnagy ezuttal már másodizben részesült kitüntetésben — csak a múlt hó folyamán lett ugyancsak bátorságáért a signum-laudissal kitüntetve. — Szép kitüntetésben részesült P. Mordán Nep. János, a vajdahunyadi Szent-Ferencrendi zárda papja. A király ugyanis az ellenséggel szemben tanusított kitünő és önfeláldozó szolgálatának elismeréséül a lelkési érdemkereszt II. osztályával tüntette ki.

— **Nyugdíjazás.** A vármegye tiszti nyugdíj-bizottság Lehmann Gyula árvaszéki nyilvántartót, tb. vármegyei aljegyzőt, negyvenéves szolgálatának betöltésével végleges nyugdíjba helyezte.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Telska József pénzügyőri biztost Dévára, a IX. fizetési osztályba pénzügyőri főbiztossá nevezte ki.

— **Sorozás alá kerülő miniszterek.** A 42—50 évesek sorozásáról szóló törvényjavaslat, a mely most kerül szentesítés alá és törvényerőre, a kormány két tagját érinti: Teleszky János pénzügyminiszter és Jankovits Béla kultuszminiszter. Egyik sincs ötven éves és így mindkettő népfelkelési szemlére köteles. Teleszky annak idején huszárönkéntes volt.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Truczka Károly dévai főbiztost a zombori pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— **Vessünk be minden talpalatnyi földet!**

— **Postamesterek pótdíjazása.** Miután a postamesterek szállítási szolgálatát a drágaság tetemesen megnehezítette, Follért Károly posta- és távirtda-vezérigazgató előterjesztésére Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy a szállítási szolgálatot teljesítő postamesterek pótdíjazásban részesüljenek. Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter utasította az Országos Gazdasági Bizottságot, hogyha szükséges, a szállító postamestereknek lovanként és naponként 4 kg. abrakot bocsásson rendelkezésére a törvényes áron.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likört, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Katonai lábbelik árai.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata értelmében közlésezi, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter a hadsereg részére történő lábbeliszállításokért a f. évi március 15-étől kezdődőleg a következő ideiglenes átlagos átvételi árakat fizeti: 1 pár bakkancsért 27, 1 pár könnyű cipőért 22, 1 pár rövid száru csizmaért 34, 1 pár dragonyos csizmaért 44, 1 pár huszár csizmaért 45 K-t.

— **Termesszünk napraforgót.** Nyilvánvaló dolog, hogy jövőre zsir dolgában szűkőn fogunk állani. Pedig zsir nélkül sem főzni, sem elleni nem lehet. Ültessen a köznép — még nem késő! — napraforgót (tányérvirágot). Ezt asszonyok és gyermekek is elvégezhetik. A tótság a lenmagolajat használja főzésre, sok vidéken főznek napraforgóolajjal és a napraforgóolaj tisztán előállítva igen finom, tiszta és zsir helyett használható mindenre, egészséges és könnyen emészthető. Az olasznap olajjal él. Azonkívül a napraforgómag pogácsája sertésnek, marhának jó hizlaló takarmány, a mag megszártva kedves eledele a szárnyas baromfinak, amelytől husosodik és hizik. Hány falusi iskolában a falusi gyerek napraforgó- és tökmaggal rakja meg a zsebét s azt ott csemegéli meg! A szülő azt mondja, legalább nem fogy a kenyér. Végül a napraforgó szára, kórója még jó tüzelőszer is. Leveleit és kicsépett tányérját a szarvasmarha jóízűen megeszti. Tehát csak ültessünk napraforgót minél többet, sok munkát nem igényel s a zsiradéknak elfogadható pótlékát szolgáltatja egészséges és tápláló olajával.

— **Pályázati hirdetés.** Közhírré teszem, hogy az 1915—16-iki iskolai év kezdetén a cs. és kir. hadapród iskolákban a magyar honos ifjak részére nagyobb számú egészen ingyenes magyar állami alapítványi hely, 3 szintén egészen ingyenes magán-alapítványi hely és ezeken kívül több tandíj-fizetéses hely fog betöltés végett rendelkezésre állni. Megjegyeztetik, hogy, mert a magyar honosságú pályázók száma a lovasági és tüzérségi hadapródiskolákban is még mindig csekély, leginkább azok a magyar ifjak pályázhatnak a siker reményében, akik a felvételüket a jelzett hadapródiskolák valamelyikébe kérik. A felvételi feltételek a városi tanács kiadóhivatalában hétköznap, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Szászváros, 1915. évi április hó 22-én. Andrae s. k. polgármester.

— **Helyszüke miatt több közleményünk, hírünk a jövő számra maradt.**

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzáfordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és visszontbiztosító r.-t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyász-biztosításokat az Európai áru- és podgyász-biztosító részvénytársaság számára. A szászvárosi főügynökség: Szászvárosi Előlegezési-Egylet R.-t.

— **Zászlót a katonáknak.** A Bécsben állomásozó 64. gyalogezred legénysége Hunyadvármegyéből soroztatik. Az ujoncok kiképzése most ért véget és a hazafias hunyadvármegyeyi katonák minden nap várják, hogy a harctéren küzdjenek Magyarorszáért. Mielőtt kimentek volna a harctérre, egy kéréssel fordultak Déva város polgármesteréhez. Azt kérték nevezetesen,

hogy a város küldjön nekik magyar nemzeti lobogókat, hogy e szent szinbolum égíse alatt küzdhessenek. Kontz Domokos nagy lelkesedéssel tette magáévá a katonák kérelmét, s társadalmi gyűjtés útján a szükséges összegeket begyűjtve, megyebeli katonáinknak négy gyönyörű címeres nemzeti lobogót küldött. A költségekhez a következők járultak hozzá: Schulhof Zsigmond dr, Csulay Lajos Kontz Domokos, Horváth Camilló 4—4 K., Kohn Ferenc 5 K., Dr. Gerey Gyula 2 K., Pecher Henrikné 2 K., Issekutz Márton 2 K., Szentmiklós Gyula 1 K., Cseh Andor 2 K, Holtzer Károly 2 korona. — Ezenkívül Lobstein Vilmos egy 40 korona értékű gyönyörű zászlót ingyen bocsájtott e nemes célra. A zászlókra gyűjtött összegből fenmaradt 6 K felesleg, mely összeg a vak katonák céljára küldetett el.

— **A korpának forgalomba bocsátásáról** és a korpáért követelhető legmagasabb árra vonatkozólag az 1111/915. M. E. szám alatt kiadott rendelet szerint, a legmagasabb ár métermázsánként: buza, rozs és árpa korpánál 17 K, tengeri korpánál 10 K-ában állapított meg. Az a kereskedő, aki azt drágábban árusítja, kihágást követ el, két hónapig terjedhető elzárással és 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Jó lesz ezt az állattartó gazdáknak figyelemmel kíséreni, mivel megtörtént egy-egy üzletben, hogy a megállapított 17 K legmagasabb áron felül, 18 K-ért adatott el, nem 100 kg., hanem csak 50 kg. Az árusítók a hatóságnak jelentendők fel.

— **Félszemű katonák pótdíja.** Ha tiszték, katonai lelkészek és katonai hivatalnokok ellenséges fegyver vagy más hadiszerek behatása folytán egyik szemüket elvesztették, de a megmaradt szem tökéletesen ép, akkor a szabályszerű nyugdíjukon kívül évi 400 korona sebesülési pótdíjat kapnak, altisztek és közlegények ugyanezen esetben évi 96 K sebesülési pótdíjban részesülnek. Ha a megmaradt szem nem tökéletesen ép, tisztéknek 800 K, altiszteknek és közlegényeknek 192 K jár. Ha a megmaradt szem csak a világságot tudja a sötétségtől megkülönböztetni, a sebesülési pótdíj tisztéknél 1800 K, altiszteknél és közlegényeknél 288 K.

— **A katonák tavaszi szabadságolása.** A hadiállapot következtében tényleges szolgálatra bevonult legénységnek a tavaszi vetési és szőlőművelési munkálatok céljaira való szabadságolása tárgyában többfelől érkezett kérdezősködésekre illetékes helyen a következő fölvilágosítást adják: A tavaszi szabadságolás kedvezményében csakis az a legénység részesülhet, amely nem a harctéren, hanem az ország belsejében teljesít katonai szolgálatot, ellenben azok a katonai személyek, akik a hadrakelt sereghez tartoznak, tehát már a harctéren vannak, a tavaszi szabadságolás kedvezményében egyáltalában nem részesülhetnek. A hadrakelt sereghez beosztott katonai személyek tavaszi szabadságolása iránt benyújtott folyamodványok tehát kivétel nélkül visszautasítatnak s ezért az ilyen katonai személyek szabadságoltatásáért a katonai parancsnokságokhoz, közigazgatási hatóságokhoz vagy miniszteriumokhoz folyamodni teljesen céltalan.

— **Tilos a termést eladni.** A kormány egy újabb kibocsátott rendelettel a jövő termés adás-vételét megtiltotta és érvénytelennek nyilvánította. Tilos és semmis minden olyan szerződés, mely az 1915. évben betakarítandó buzának, rozsnak, kétszeresnek, árpanak, zabnak, tengerinek, repcének, olaj-

magvaknak és burgonyának átalányban történő, vagy az ilyen termés reményének meghatározott áron való adás-vételére vonatkozik. Az előre eladás és vétel is tilos. Aki ilyen tiltott ügyletet közvetít, az két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A vételár előlegek és egyéb szolgáltatások visszakövetelhetők. A rendelet Horvátországra is kiterjed s már életbe lépett.

— **A müncheni gyermekek.** Általánossá lett az a divat Münchenben, hogy a szülők katonaruhába öltöztették gyermekeiket. Egyesek izléstelenségükben annyira mentek, hogy a kis fiuk galérijára katonai esillagokat varrtak és mellükre vaskeresztet és más érdemrendeket függesztettek. A müncheni rendőrség most felszólalt az idők komolyságához teljességgel nem illő divat miatt és arra kérte a szülőket, hogy ha már katonaruhába bujtatják is gyermekeiket, legalább csillagokat és érdemrendeket ne tegyenek a ruhára, mert ez ellen kénytelen volna szigoruan eljátni. Nálunk is kezd ez a divat lábra kapni.

— **Napi egymillió háromszázezer korona államsegély.** A bevonultak családtagjainak segélyezése tekintetében a kormány a lehető legméltányosabb módon igyekszik eljárni mindazokkal szemben, akik a segélyre igényt tartanak. Mindazon családok, amelyek vagyontalanok és amelyeknek keresőképességük nincs: államsegélyben részesülnek azon hadbavonult családtag után, aki békében is eltartotta, vagy nagyrészen segélyezte a családot. Ez idő szerint Magyarországon 830 ezer család részesül napi egymillió és háromszázezer koronát meghaladó állami családi segélyben.

— **Hadbavonult katonák meglátogatása tilos.** A balkáni haderők parancsnoksága újabb rendeletet bocsátott ki, melyben megtilja, hogy a hadbavonult katonákat hozzátartozóik meglátogassák. Ennek értelmében az ilyen látogatásokat célzó utazások Boszniába, Hercegovinába és Dalmáciába — további intézkedésig — betiltatnak és azokat az utasokat, akik a felsorolt országok bérmeiyikébe igyekeznek, a határról vissza fogják utasítani.

— **Élelmicikkek beszerzése és szállítása.** A 952/195. és 1427/915. M. E. számú rendeletek értelmében buza, rozs, árpa, tengeri, rizs és burgonya, valamint az ezekből előállított liszt, nem postai polgári forgalomban vasuton, hajón, vagy gépkocsin, a város, vagy község területén kívül eső helyekre, csak szállítási igazolvány mellett szállítható, még ha saját céljaira használja is azt a fogyasztó közönség. Ilyen igazolványokat városban a tanács, kis- és nagyközségekben a fősolgabíró ad ki.

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dúsan felszerelt nagy raktárát lószerszámok, testövek, bocskorszijak és nadrágszijekban, nyergek és mindennemű lovaglási szerszámokban. Ezenkívül minden e szakmába vágó cikkek a lehető leg-

111 :: olcsóbb árakban kaphatók :: 10—

Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan, kifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesíttetnek.

— **Elesett hősök exhumálása és hazaszállítása.** A belügyminiszter tudatta a törvényhatóságokkal, hogy a hadsereg hadtápkörletében eltemetett holttestek exhumálása és hazaszállítása iránt a kérvényt mindenkor az illető hadsereg hadtápparancsnokságához kell intézni és ez kellő vizsgálat után határoz a kérelem dolgában is és amennyiben az engedelmet megadja, felhívja a folyamodót, hogy a tervbe vett exhumálás idejét táviratban idejekorán jelentse be. A szabályok értelmében a kolerában, himlőben, kiütéses tifuszban, pestisben, vörhenyben és diftériában elhaltak holttestének exhumálását és elszállítását egy év eltelté előtt nem engedik meg.

KÖZGAZDASÁG.

A Dévai Takarékpénztár közgyűlése. A Dévai Takarékpénztár Részvénytársaság április hó 25-én délelőtt 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az intézet részvényesei elegendő számban megjelenven, Hajduczky József kir. tanácsos, alelnök megnyitotta a közgyűlést. Megnyitója után Gál Nándor, ügyvezető-igazgató, terjesztette elő az igazgatóság jelentését, amelyet a közgyűlés teljes egészében elfogadott. Legfontosabb pontja a jelentésnek az, hogy a pénztintézet ez év elejével 200 ezer koronával felemeli az alaptőkét és ezt az összeget a Magyar Általános Hitelbank jegyzi le. Így a Dévai Takarékpénztárnak részvénytőkéje ez évtől fogva félmillió korona lett. A felügyelőbizottság jelentése s néhány alapszabály módosítás után az igazgatóság és a felügyelőbizottság megválasztására került a sor és ezek a következőképen alakultak meg. Igazgatósági tagokul megválasztották a következőket: Hajduczky József elnök, Apáthy Árpád dr., Horváth Kamilló dr., Benkő Jakab (a M. Á. Hitelbank cégvezetője), Faragó Aladár (a M. Á. Hitelbank főtisztviselője), Meskó Aladár dr., Kontz Domokos, Barcsay Tibor, Török Géza, Hirsch Adolf, Boér Gábor, Deutsch Ármán (a M. Á. Hitelbank brassói főnöke). — Felügyelő bizottsági tagok lettek: Pogány Béla elnök, Angelotti Aurél és Mekler Oszkár (a M. Á. Hitelbank főtisztviselői), Csulay Lajos és Mailand Oszkár. A részvénytársaság részvényenként 5%-os osztalék kifizetését határozta el.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. évi április hó 14-én tartott 83-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be az 1914. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1914. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,295,816,563. — koronát tettek és az év folyamán bevett díjak 57,686,190 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20,917,413 korona és 91 fillérrel 419,031,610 korona 88 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 8,041,461 korona 38 fillért tesz ki. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a tükrörüveg biztosítást, a díjbevétel 19,394,853,656. — korona biztosítási összeg után 32,885,788 korona 77 fillér volt, miből 11,563,659 korona 31 fillér viszontbiztosi-

tásra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 21,322,129 korona 46 fillérre rugott és ez összegből 15,485,810 korona 20 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vittetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 156,652,322 korona 43 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,873,080 korona 84 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 1,032,082 korona 74 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 7,566,223 korona 43 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,514,676 korona 21 fillérre rugott. Károkért a társaság 1914-ben 48,992,434 K 88 fill. és alapítása óta 1,212,012,598 kor. 55 fill. fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 244,624,706 K 27 f. esik. A nyereség-tartalékok közül melyek, összesen 13,978,966 K 09 f-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely 8,604,388 K 84 f. tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az idej átutalással együtt 2,574,771 K 48 f-re rug, továbbá felemlítendő a 160,000 K-ra rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idej átutalással 2,638,805 K 77 fillért tesz ki. Részvényenként 500 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az idej átutalások folytán 456,949,184 K 97 f-ről 480,984,656 K 23 f-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108,383,641 K 09 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 59,112,928 K 90 f. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 8,214,629 K 07 f. 4. Értékpapírok 257,435,899 K 59 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 42,255,393 K 72 f. 6. Tárca váltók 421,637 K 44 f. 7. Kézpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 5,160,526 K 42 f. Összesen 480,984,656 K 23 f. Ezen értékekből 90 millió korona magyar értékekre esik.

Hídvámszedési jog. A dévai államépítészeti hivatal a déva-brád-abrudbányai uton levő marossolymosi Maroshidon fizetendő vám szedési jogának bérbeadására május 11-én d. e. 11 órakor versenytárgyalást tart. Kikiáltási ár 11,200 K, bánatpénz ennek 10%-a.

Kórházi felszerelések. Hunyadvármegye dévai kórháza az 1915. évi felszerelési szükségletei biztosítására versenytárgyalást május 31-én déli 12 órára üzetik ki. A szállítási cikkek a következők: 200 drb. felöltő, 100 drb. alsólepedő, 100 drb. pokróchuzat, 50 drb. szalmazsák, 200 drb. ing, 200 drb. csésze, evő (sajka), 20 drb. csésze köpetnek, nagy, 100 drb. csésze köpetnek, kicsi. Kikiáltási ár 3243 K. Óvadék 486 K.

5269/915. sz. D5.

Hirdetmény.

Alulírott vasgyári hivatal a szászvárosi szénítótelepen lévő és nagyrészt felrakásolt állapotban található cca. 1500 drb. elhasznált tölgy talpfát, továbbá mintegy 100 köbméter részben korhadásnak indult szerkezeti fenyőfát szándékozik folyó hó 17-én a hely-

színén délután 3 órakor a legtöbbet ígérő vevőnek azonnali készpénzfizetés ellenében eladni.

A fenyőfa 8 napon belül, a talpfa 14 nap alatt lesz a felrakásolás helyéről elszállítandó.

Eladó fentartja magának a jogot, hogy nem kielégítő ajánlatok esetén, új eladási napot tüzzön ki.

Egyébb feltételek fentjelzett időben a helyszínén tudhatók meg.

Vajdahunyad, 1915. évi május hó 1-én.

M. kir. vasgyári hivatal Vajdahunyadon
120 Buczek, főfelügyelő, gyárfőnök.

10% a bruttó bevétel a háboruban elesett katonák özvegyei és árvái részére fordítatik.

ERZSÉBET és URANIA

szászvárosi egyesült mozgófényképszínházak, az „URANIA” budapesti tudományos társaság tagjai.

Vasárnap, f. évi május hó 9-én a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart katonazene közreműködésével

Április kisasszony.

Nordisk vigjáték 3 fervevényben. A főszerepet Rita Sacheto k. a. játsza.

Szegény-gazdagok.

Nordisk-dárma 3 felvonásban.

Azonkívül:

Polidor családi perpatvara, Willi csavába kerül és Kinoriport VI. Háborus aktualitások.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill., Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytőzsdében.

Előadás kezdete pont d. u. 1/26 és este 1/29 órakor.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Kálló Algyógy és a vidéke!

Veszek szénát métermázsánként 5 K 50 fill. ab Szászváros. A szükséges lemérés az algyógyi földmives iskola mérlegén eszközözlendő.

Stefáni János Szászváros Országút

Eladó a Kishegyen egy három holdas és a Nagyhegyen egy félholdas gyümölcsös ez évi fűtermése. Értekezni lehet Orbán tanárnéval.

119 2-2

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Rugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható M. G. Zobel cégnél.